

Viola beckiana (Fiala)

Bekova ljubičica

Fam : Violaceae

Piše: Zoran Trogrlić

Osnovni podaci o biljci

Latinski naziv:	<i>Viola beckiana</i> Fiala
Status:	Endemična vrsta
Vrijeme cvjetanja:	V, VI, VII mjesec
Stanište:	Rubovi šuma bijelog bora na visini od 1000 - 1700 metara na krečnjačkoj i serpentinskoj podlozi
Rasprostranjenost:	Smolin kog Žepča, Zavidovići (Bakoš, Stara Kamenica) Kupres, Bugojno, Donji Vakuf, Jajce
Locus classicus:	Smolin kod Žepča
Napomena:	<i>Bekova ljubičica je stenoendem BiH, odnosno može se naći jedino na prostoru Bosne i Hercegovine</i>

Opis vrste : trajnica sa izduženim stolonima, na trobridim, golim do 25 cm dugim stabljikama koje formiraju busene mogu se razlikovati gornji i donji listovi. Listovi stabljike ili gornji su naizmjenični linearno-lancetasti sa zašiljenim vrhovima.

Slika 1 Snimila Muratović Edina

Donji listovi su kraći lancetasti ili okruglasti. Stipula (palistići) su duplo kraći od listova.

Cvjetovi su zigomorfni tj. nepravilni sa 5 krupnih latica od kojih su tri okrenuti prema dole, a dva prema gore (**slika 1**).

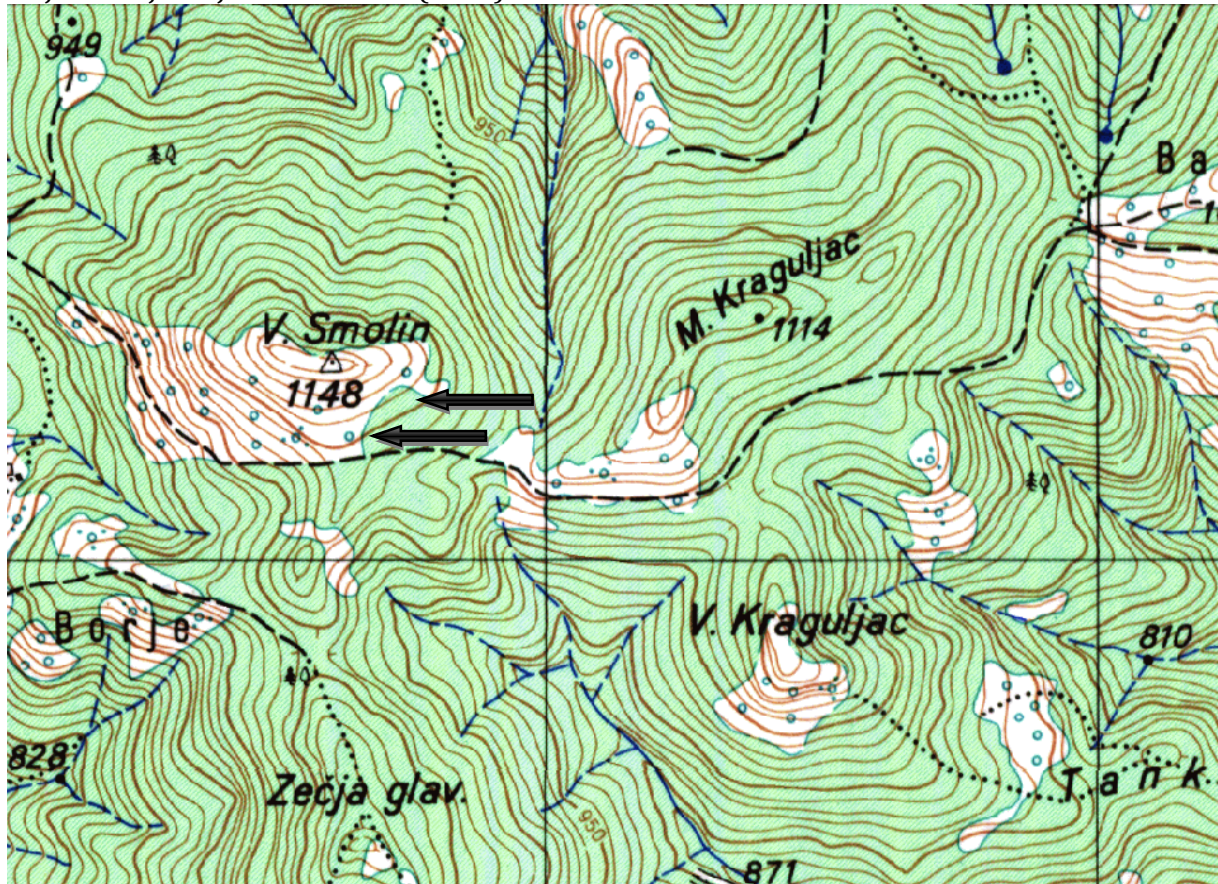
Slika 2 Snimili Admir Bajraktarevići Jasmin Bečić udruženje „ Atom „ Zavidovići

Slika 3 Snimili Admir Bajraktarevići Jasmin Bečić udruženje „ Atom „ Zavidovići

Najdonja latica je produžena u šuplju ostrugu. Ona je dvostruko duža od najgornjeg lapa i na kojoj se nalaze 4 narančaste uskre pruge. Cvjet ima 5 prašnika i jedan tučak sa mnogo sjemenih zametaka. Plod je tobolac sa mnogo sjemenki koji se otvara s 3 zaklopca. Cvjetovi mogu biti žuti (*F. lutea*) ili ljubičast (*F. violacea*) **Slike 2 i 3**
 Vrijeme cvjetanja : IV - V - VI - (VIII)

Slika 4 Stanište bekove ljubice na području općine Žepče - Smolin

Stanište : planinski pojas rubova šuma djelog bora i šumskim proplancima na nadmorskoj visini od 1000-1750 m. Zastupljena je na serpentinskoj i karbonatnoj podlozi.

Opšta rasprostranjenost : stenoendem BiH tj. nalazi se samo na prostoru BiH npr. Smolin (Žepče- **Slika 4**), Jajce, Bugojno, Kupres, Donji Vakuf, Kladanj, Zavidovići.

Locus classicus : Smolin (Žepče) (Fiala 1895)

Uzroci ugroženosti : Fragmentacija staništa, gubitak staništa usljed neracionalnog korištenja prirodnih resursa. Stupanj ugroženosti prema (kritično ugrožena)